

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΤΟΜΟΣ Δ

Ιωάννης Λοϊζίδης

*Αναπληρωτής Καθηγητής
Οικονομικού Πανεπιστημίου
Αθηνών*

Βασίλης Πατσουράτης

*Καθηγητής Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών*

**Οικονομικά Δημοσίων
Επιχειρήσεων και
Προϋπολογισμός Δημοσίων
Φορέων και Οργανισμών**

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οικονομικά Δημοσίων Επιχειρήσεων και Προϋπολογισμός Δημοσίων Φορέων και Οργανισμών

Σημείωση:

Το ΕΑΠ είναι υπεύθυνο για την επιμέλεια έκδοσης και την ανάπτυξη των κειμένων σύμφωνα με τη Μεθοδολογία της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Για την επιστημονική αριότητα και πληρότητα των συγγραμμάτων την αποκλειστική ευθύνη φέρουν οι συγγραφείς, κριτικοί αναγνώστες και ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι που ανέλαβαν το έργο αυτό.

Copyright © 2008
Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Πάροδος Αριστοτέλους 18, 26335, Περιβόλα Πατρών
Τηλ: 2610 367300 Φαξ: 2610 367350

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
του τόμου
Οικονομικά Δημοσίων Επιχειρήσεων και
Προϋπολογισμός Δημοσίων Φορέων και Οργανισμών

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του προγράμματος σπουδών
Ιωάννης Κεχαγιάς
Αναπληρωτής Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας, Επιστημονικός Επιμελητής
Στέλλα Καραγιάννη
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Συγγραφή

Ιωάννης Λοϊζίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασίλης Πατσουράτης
Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου
Αθηνών

Κριτική Ανάγνωση

Θεόδωρος Πελαγίδης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς

Δρ. Νικόλαος Παπαχρήστος

Γλωσσική Επιμέλεια

Ηλίας Αλικιάκος

Καλλιτεχνική Επιμέλεια – Σελιδοποίηση

opusMAGNUM

ISBN: 978-960-538-772-3

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993, απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΤΟΜΟΣ Δ

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

ΠΑΤΡΑ 2008

Βιογραφικά Σημειώματα

Ο Ιωάννης Λοϊζίδης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ). Έχει σπουδάσει στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Birkbeck College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Έχει συγγράψει πολλά άρθρα που δημοσιεύτηκαν σε περιοδικά του εξωτερικού και συλλογικούς τόμους, επιστημονικές μονογραφίες καθώς και διδακτικά εγχειρίδια.

Ο Βασίλης Πατσουράτης είναι καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στα Πανεπιστήμια York και Queen's του Καναδά και έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο της Γλασκόβης με ειδίκευση στα Δημόσια Οικονομικά. Ήταν μέλος πολλών επιτροπών στα θέματα αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος και επενδύσεων. Ήταν αντιπρόεδρος της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την Ανταγωνιστικότητα και μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Έχει δημοσιεύσει εργασίες του σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και έχει εκπονήσει σειρά μελετών για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα τρέχοντα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται σε θέματα ανταγωνιστικότητας, τουρισμού και περιβάλλοντος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή Α΄ Μέρους	19
---------------------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικά για τις δημόσιες επιχειρήσεις	21
---	-----------

Σκοπός.....	21
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	21
Έννοιες-Κλειδιά.....	21
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	22

Ενότητα 1.1

Έννοια και βασικά χαρακτηριστικά των δημόσιων επιχειρήσεων.....	23
1.1.1 Διαφορές ανάμεσα στη δημόσια διοίκηση και τη δημόσια επιχείρηση.....	23
1.1.2 Διαφορές ανάμεσα στη δημόσια και την ιδιωτική επιχείρηση.....	25

Ενότητα 1.2

Δομή και οργάνωση των δημόσιων επιχειρήσεων.....	27
1.2.1 Διακρίσεις ανάλογα με τους φορείς που συμμετέχουν.....	27
1.2.2 Διακρίσεις ανάλογα με το βαθμό διοικητικής εξάρτησης.....	28

Ενότητα 1.3

Λόγοι για τους οποίους δημιουργούνται δημόσιες επιχειρήσεις.....	31
1.3.1 Η κερδοσκοπική εκμετάλλευση των καταναλωτών από τα ιδιωτικά μονοπώλια.....	31
1.3.2 Η ορθολογικότερη οργάνωση της παραγωγής και η εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακας.....	32
1.3.3 Η καλύτερη προώθηση άλλων, πέραν της αποτελεσματικής κατανομής των πόρων, στόχων οικονομικής πολιτικής.....	33

Ενότητα 1.4

Δραστηριότητες που αναλαμβάνουν και κλάδοι παραγωγής στους οποίους δραστηριοποιούνται δημόσιοι φορείς με τη μορφή δημόσιων επιχειρήσεων.....	35
1.4.1 Δραστηριότητες με φθίνον κόστος παραγωγής	36
1.4.2 Δραστηριότητες που προκαλούν εξωτερικές κοινωνικές επιδράσεις.....	37
1.4.3 Δραστηριότητες που συνεπάγονται αβεβαιότητα και υψηλούς κινδύνους	38
1.4.4 Δραστηριότητες στις οποίες κρίνεται αναγκαία η ενίσχυση του ανταγωνισμού.....	38
1.4.5 Δραστηριότητες που θεωρούνται πρόσφορες για την άντληση εσόδων.....	39

Ενότητα 1.5

Οι στόχοι των δημόσιων επιχειρήσεων	41
1.5.1 Η βελτίωση της κατανομής των πόρων	41
1.5.2 Η διανομή του εισοδήματος και του πλούτου	42
1.5.3 Η σταθεροποίηση της οικονομίας	43
1.5.4 Η προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης	44
Σύνοψη	46
Παράρτημα	47
Βιβλιογραφία	49
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η τιμολογιακή πολιτική των δημόσιων επιχειρήσεων	51
Σκοπός	51
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	51
Έννοιες-Κλειδιά.....	52
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	52

Ενότητα 2.1

Η τιμολογιακή πολιτική των δημόσιων επιχειρήσεων που επιδιώκουν αριστοποίηση της κατανομής των πόρων	54
2.1.1 Επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ομαλές συνθήκες ζήτησης και προσφοράς	55
2.1.2 Επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ιδιόμορφες συνθήκες ζήτησης ή προσφοράς	57

Ενότητα 2.2

Η τιμολογιακή πολιτική των δημόσιων επιχειρήσεων που δεν επιδιώκουν αριστοποίηση της κατανομής των πόρων αλλά άλλους στόχους.....	61
2.2.1 Επιχειρήσεις που επιδιώκουν μεγιστοποίηση των κερδών τους	61
2.2.2 Επιχειρήσεις που επιδιώκουν άλλους στόχους	62
Σύνοψη.....	64
Παράρτημα	66
Βιβλιογραφία.....	68
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Αρχές επιλογής και αξιολόγησης των επενδύσεων των δημόσιων επιχειρήσεων	71
Σκοπός.....	71
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	71
Έννοιες-Κλειδιά	72
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	72

Ενότητα 3.1

Η βασική αρχή επιλογής των επενδύσεων των δημόσιων επιχειρήσεων με βάση το οριακό όφελος και το οριακό τους κόστος.....	73
--	-----------

Ενότητα 3.2

Το κοινωνικό κόστος και το κοινωνικό όφελος των επενδύσεων των δημόσιων επιχειρήσεων ως βάση για την επιλογή επενδυτικών σχεδίων	75
3.2.1 Η έννοια, η σημασία και οι κατηγορίες του κοινωνικού οφέλους και του κοινωνικού κόστους.....	75
3.2.2 Η μέτρηση του κοινωνικού οφέλους και του κοινωνικού κόστους των επενδύσεων	78
3.2.3 Η διαχρονική σύγκριση μεταξύ του κοινωνικού οφέλους και του κοινωνικού κόστους των επενδύσεων και τα κριτήρια αξιολόγησής τους	80

Ενότητα 3.3

Το πρόβλημα της επιλογής του επιτοκίου για την πρόκριση σχεδίων επενδύσεων των δημόσιων επιχειρήσεων	84
---	-----------

Ενότητα 3.4

Αξιολόγηση και επιλογή των επενδύσεων των δημόσιων επιχειρήσεων σε περίπτωση υποαπασχόλησης των παραγωγικών συντελεστών	87
--	-----------

Ενότητα 3.5

Η αξιολόγηση των επενδύσεων των δημόσιων επιχειρήσεων και η διανομή του εισοδήματος	89
Σύνοψη	91
Παράρτημα	93
Βιβλιογραφία	95
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	95

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Τα προβλήματα των δημόσιων επιχειρήσεων και η ιδιωτικοποίησή τους	97
Σκοπός	97
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	97
Έννοιες-Κλειδιά.....	98
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	98

	Ενότητα 4.1
Τα βασικά προβλήματα των δημόσιων επιχειρήσεων.....	100
4.1.1 Η τεχνολογική και οικονομική αναποτελεσματικότητα των δημόσιων επιχειρήσεων.....	100
4.1.2 Τα γενεσιουργικά αίτια των ελλειμμάτων των δημόσιων επιχειρήσεων	102
4.1.3 Χρηματοδότηση και συνέπειες των ελλειμμάτων των δημόσιων επιχειρήσεων	103

	Ενότητα 4.2
Η ιδιωτικοποίηση των δημόσιων επιχειρήσεων και πολιτικές ρυθμίσεις των ιδιωτικοποιημένων επιχειρήσεων.....	108
4.2.1 Έννοια και μορφές ιδιωτικοποίησης	108
4.2.2 Εμπόδια εφαρμογής προγραμμάτων ιδιωτικοποίησης στις αναπτυσσόμενες χώρες.....	113
4.2.3 Οι βασικοί στόχοι της ιδιωτικοποίησης	114
4.2.4 Πολιτικές ρυθμίσεις των ιδιωτικοποιημένων δημόσιων επιχειρήσεων	116
Σύνοψη.....	121
Παράρτημα	123
Βιβλιογραφία.....	125
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Οι δημόσιες επιχειρήσεις στην Ελλάδα	127
Σκοπός.....	127
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	127
Έννοιες-Κλειδιά	127
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	128

	Ενότητα 5.1
Σύντομη ιστορική ανασκόπηση της εξέλιξης του θεσμού της δημόσιας επιχείρησης στην Ελλάδα.....	129
5.1.1 Ο θεσμός των δημόσιων επιχειρήσεων προπολεμικά	129

5.1.2 Ο θεσμός των δημόσιων επιχειρήσεων μεταπολεμικά.....	130
--	-----

Ενότητα 5.2

Τα βασικά προβλήματα των δημόσιων επιχειρήσεων στην Ελλάδα.....	135
5.2.1 Τα ελλείμματα των δημόσιων επιχειρήσεων.....	136
5.2.2 Η χρηματοδότηση των ελλειμμάτων των δημόσιων επιχειρήσεων	138

Ενότητα 5.3

Η αποκρατικοποίηση των δημόσιων επιχειρήσεων και ο έλεγχος των αποκρατικοποιημένων τομέων	140
5.3.1 Η φύση και η έκταση της αποκρατικοποίησης στην Ελλάδα	140
5.3.2 Ο έλεγχος των αποκρατικοποιημένων τομέων της οικονομίας.....	143

Ενότητα 5.4

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας των δημόσιων επιχειρήσεων στην Ελλάδα.....	145
Σύνοψη	148
Παράρτημα.....	149
Βιβλιογραφία	153
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	153

Εισαγωγή Β΄ Μέρους

Συνομογραφίες.....	158
--------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Γενικά για τον προϋπολογισμό των δημόσιων φορέων

Σκοπός	159
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	159
Έννοιες-Κλειδιά.....	160
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	160

	Ενότητα 6.1
Ορισμός και Σημασία του Προϋπολογισμού των Δημόσιων Φορέων.....	161
6.1.1 Ορισμός του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων	161
6.1.2 Η σημασία του προϋπολογισμού των δημοσίων φορέων	162
6.1.3 Δημόσιοι Φορείς.....	163

	Ενότητα 6.2
Λειτουργίες του Προϋπολογισμού των Δημόσιων Φορέων	164
6.2.1 Η προγραμματική λειτουργία	164
6.2.2 Η καταναλωτική λειτουργία.....	164
6.2.3 Η αναδιανεμητική λειτουργία.....	164
6.2.4 Η σταθεροποιητική λειτουργία.....	165
6.2.5 Η αναπτυξιακή λειτουργία	165

	Ενότητα 6.3
Κατηγορίες Προϋπολογισμών των Δημόσιων Φορέων	167
6.3.1 Προϋπολογισμός εκμετάλλευσης και προϋπολογισμός κεφαλαίου.....	167
6.3.2 Τακτικός και έκτακτοι προϋπολογισμοί	167
6.3.3 Ακαθάριστος και καθαρός προϋπολογισμός	168
6.3.4 Ετήσιος και πολυετής προϋπολογισμός	168
6.3.5 Ταμιακός προϋπολογισμός και διοικητικός προϋπολογισμός.....	169
6.3.6 Κύριος προϋπολογισμός και προσαρτημένοι προϋπολογισμοί.....	169

	Ενότητα 6.4
Η κατάταξη των εσόδων και των εξόδων του προϋπολογισμού των δημόσιων φορέων.....	170
6.4.1 Η κλασική ταξινόμηση.....	170
6.4.2 Οι προϋπολογισμοί προγραμμάτων	174
6.4.2.1 Εισαγωγή	174
6.4.2.2 Περιγραφή προϋπολογισμού προγραμμάτων	175
6.4.2.3 Πλεονεκτήματα εισαγωγής νέου συστήματος προϋπολογισμού στην Ελλάδα.....	177

	Ενότητα 6.5
Το Ισοζύγιο του Προϋπολογισμού των Δημόσιων Φορέων	180

6.5.1 Έννοια και μορφές ισοζυγίου του προϋπολογισμού των δημόσιων φορέων.....	180
6.5.2 Η σημασία του ισοζυγίου του προϋπολογισμού.....	182
	Ενότητα 6.6
Οι Φάσεις του Προϋπολογισμού των Δημόσιων Φορέων.....	184
	Ενότητα 6.7
Οι Βασικές Αρχές που Πρέπει να Διέπουν τον Προϋπολογισμό των Δημόσιων Φορέων	185
Σύνοψη	188
Παράρτημα.....	190
Βιβλιογραφία	193
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	193

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Το θεσμικό πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού στην Ελλάδα: κατάρτιση, ψήφιση, εκτέλεση και έλεγχος	195
Σκοπός	195
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	195
Έννοιες-Κλειδιά.....	196
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	196
	Ενότητα 7.1
Δομή του κρατικού προϋπολογισμού.....	197
	Ενότητα 7.2
Κατάρτιση του προϋπολογισμού.....	198
7.2.1 Η εκτίμηση των κρατικών εσόδων	199
7.2.2 Η εκτίμηση των δημοσίων δαπανών	201
	Ενότητα 7.3
Ψήφιση του προϋπολογισμού.....	203

	Ενότητα 7.4
Εκτέλεση του προϋπολογισμού	205
7.4.1 Η εκτέλεση του προϋπολογισμού εσόδων	205
7.4.2 Η εκτέλεση του προϋπολογισμού δαπανών.....	206
	Ενότητα 7.5
Έλεγχος εκτέλεσης του προϋπολογισμού	208
	Ενότητα 7.6
Απολογισμός – Ισολογισμός	209
	Ενότητα 7.7
Αρμόδιοι δημόσιοι φορείς για τον κρατικό προϋπολογισμό	210
Σύνοψη.....	212
Παράρτημα	214
Βιβλιογραφία.....	216
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	216

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Μέγεθος, διάρθρωση και οικονομικές επιπτώσεις του κρατικού προϋπολογισμού στην Ελλάδα	217
Σκοπός.....	217
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	217
Έννοιες-Κλειδιά	217
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	218
	Ενότητα 8.1
Δημοσιονομική κατάσταση στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη	219
	Ενότητα 8.2
Το ύψος και η σύνθεση των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού	221
	Ενότητα 8.3
Δομή των δημόσιων δαπανών	224

Ενότητα 8.4

Το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού και το μέγεθος του δημόσιου χρέους	227
8.4.1 Το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού (κεντρική κυβέρνηση).....	227
8.4.2 Το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης	228
8.4.3 Η πορεία και το μέγεθος του δημόσιου χρέους	229
8.4.4 Η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους	230
Σύνοψη	232
Παράρτημα	233
Βιβλιογραφία	235
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	235

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Ειδικό Λογαριασμό **237**

Σκοπός	237
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	237
Έννοιες-Κλειδιά.....	237
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	237

Ενότητα 9.1

Διάκριση των ειδικών λογαριασμών	238
---	------------

Ενότητα 9.2

Χρησιμότητα των ειδικών λογαριασμών	240
--	------------

Ενότητα 9.3

Ποσά που διακινούνται με τους ειδικούς λογαριασμούς	241
--	------------

Ενότητα 9.4

Συνέπειες από την παρουσία των ειδικών λογαριασμών	242
Σύνοψη	244
Παράρτημα	245
Βιβλιογραφία	246
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη	246

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Δημοσιονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση 247

Σκοπός.....	247
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	247
Έννοιες-Κλειδιά.....	247
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	248

Ενότητα 10.1

Το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης.....	249
--	-----

Ενότητα 10.2

Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.....	250
---	-----

Ενότητα 10.3

Χρηματικές ροές από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	251
10.3.1 Απολήψεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	251
10.3.2 Απόδοση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	252
10.3.3 Καθαρό δημοσιονομικό όφελος.....	252
Σύνοψη.....	253
Παράρτημα.....	254
Βιβλιογραφία.....	255
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	255

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Διαπιστώσεις-συμπεράσματα-προτάσεις πολιτικής 257

Ενότητα 11.1

Διαπιστώσεις-συμπεράσματα.....	257
--------------------------------	-----

Ενότητα 11.2

Κατευθύνσεις και προτάσεις πολιτικής.....	260
---	-----